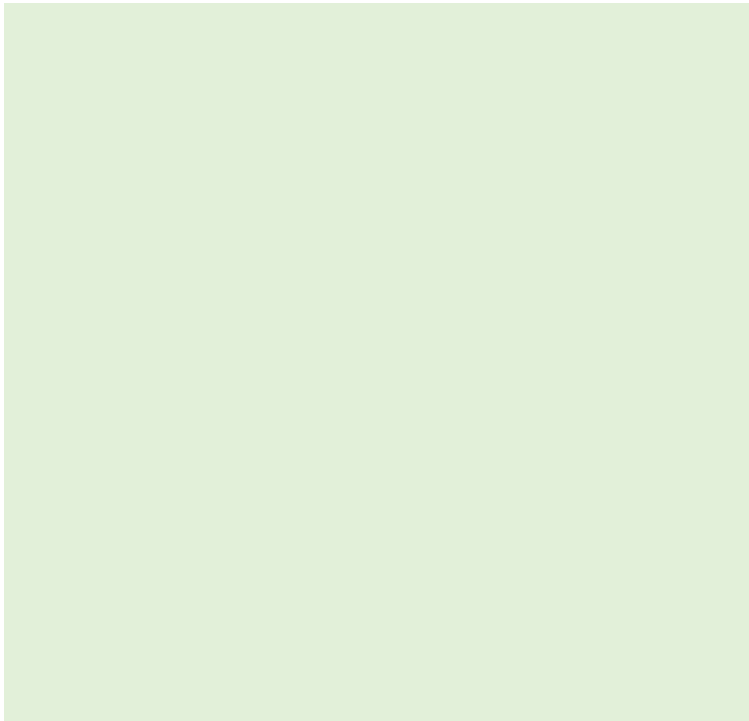
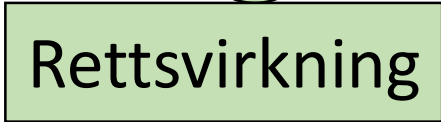
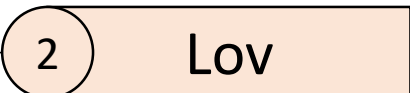
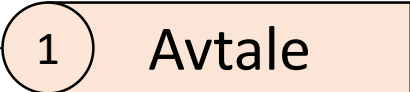
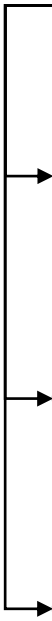
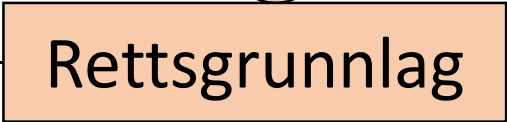
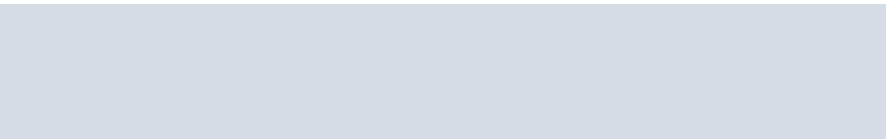
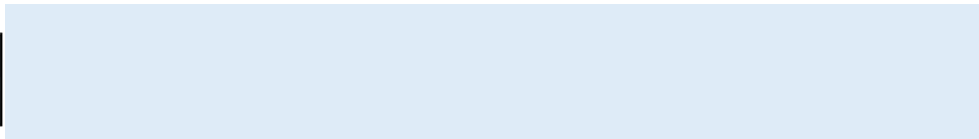
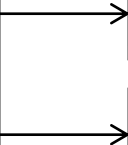
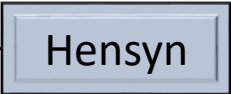
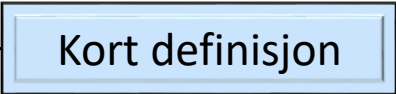

Begrepsanalysemodellene

Kontrollansvaret

Kort definisjon

- Objektivt ansvarsgrunnlag for direkte tap pga kontraktsbrudd med unntak for force majeure

Hensyn

- For strengt med helt objektivt
- Bedre enn culpa m/omvendt bevisbyrde

1

Rettsfakta

- UP: Objektivt ansvarsgrunnlag
- Unt: 4 kumulative fritaksvilkår
 - Hindring
 - Utenfor kontroll
 - Betraktningvilkåret
 - Unngå-/overvinnelsesvilkåret
- Forskjellig anvendelse ved:
 - Mangler VS Forsinkelse
 - Genus VS Specie
- Identifikasjon?

2

Rettsgrunnlag

1

Avtale

- I næring: Vanlig med alternative ansvarsreguleringer + ansvarsfraskrivelser

2

Lov

- Konsekvent innført for genus/specie-ytelser og mangel/forsinkelse i kontraktslovgivningen

3

AOP?

- => Tvilsomt
- Genus: Ja, jf alt og alle
- Specie: Hagstrøm + 08/537 → Nei.

Kontraktslovgivningen + teorien ellers ++ → Ja

3

Rettsvirkning

- UP: Full erstatning for økonomisk tap i adekvat årsakssammenheng
- Næringskontrakter:
 - Direkte VS indirekte tap
 - Betydning på ulovfestet grunnlag?
- Forbrukerkontrakter:
 - Ikke: Personskade/næringstap

Erstatningsansvar

Kort definisjon

- Krav på dekning av økonomisk tap pga mislighold
- I tillegg til andre misligholdsbeføyelser

Hensyn

- Begrunnelse: Kreditor skal stilles økonomisk som om han fikk kontraktmessig oppfyllelse (pacta sunt servanda)

1

Rettsfakta

- Vilkår: Mislighold + **ansvarsgrunnlag**
- Culpa
 - Norm: Objektiv + kontraktsdeterminert (innsats- VS resultatforpliktelser)
 - Omvendt bevisbyrde?
 - Profesjonsansvar
 - ID: Kontraktshjelperansvar
- Kontrollansvar
 - UP: Ansvar. Unt: 4 vilkår. (AOP?)
- Særlige objektive ansvar
 - Rettsvillfarelse, pengemangel, tilsikring,
- Negativ kontraktinteresse
 - "Særskilt ansvarsgrunnlag", jf 02/1110

2

Rettsgrunnlag

1 Avtale

- I næring: Vanlig med regulering av ansvarsgrunnlag + ansvarsfraskrivelse/-begrensninger
 - Må anses "vedtatt", sml. rt 2004 s. 675
 - Grov uaktsomhet / Urimelig, avtl § 36

2 Lov

- Struktur = likt regulert i kontraktslovene
- Skille: Næring/forbruker – grunnlag og utmåling

3 AOP?

- Ja, strukturen i erstatningsvurderingen => AOP
- Mod: Ansvarsgrunnlaget kan variere m/kontraktstype

3

Rettsvirkning

- Økonomisk tap + årsakssammenheng => Full erstatning
- Øk tap = Tap som kan måles i penger
- Årsakssmhng = Positiv kontraktsint.
 - Mod: Fordelsfradrag
- Begrensninger/unntak
 - 1) Adekvans
 - 2) Tapsbegrensningsplikt
 - 3) Lemping
- Forbrukerkontrakt: Personskade/næringstap
-

Reklamasjon

Kort definisjon

«Regler om at kreditor kan miste retten til å gjøre mangelsbeføyelser gjeldende dersom kreditor ikke påberoper seg misligholdet innen bestemte tidsfrister»

Hensyn

- Begrunnelse: Lojalitetshensyn + bevisshensyn + klarhet/forutberegnelighet
- Mot kort frist: Kreditor må få områ seg + sanksjonshensyn

1

Rettsfakta

- **Absolutt frist**
 - Start: Overtakelse («absolutt»)
 - Lengde: 2-5 år (ref. RG)
 - Avbrytelse: Reklamasjon
- **Relativ frist**
 - Start: Oppdaget/burde oppdaget («relativt»)
 - Lengde: Innen rimelig tid
 - Avbrytelse: Reklamasjon
- **Nøytral og spesifisert frist**
 - Spesifisert frist for heving og avhjelp
- **Unntak:**
 - Grov uaktsomhet
 - Garanti (jf. avtalefrihet)

2

Rettsgrunnlag

1 Avtale

- Avtalefrihet utenfor forbrukerforhold
- I næring: Ikke uvanlig med egen regulering av reklamasjonsfrist
- Klarhetskrav for å fravike bakgr.rett, jf rt 2012 s. 1779

2 Lov

- Konsekvent innført for mangel i kontraktslovgivningen
 - *Relativ og absolutt frist*
 - *Kjøp: Nøytral og spesifisert relativ frist*

3 AOP?

- Absolutt frist => Nei, pga positivrettslig
- Relativ frist => Ja, jf rådende oppfatning
 - Minus Lilleholt → Ulovfestet passivitet (ganske likt innhold)

3

Rettsvirkning

- Kreditor mister retten til å påberope seg mangelen

Heving

Kort definisjon

«Ensidig erklæring fra en kontraktspart om å bringe kontrakten til opphør pga (kvalifisert) mislighold fra den annen part»

Hensyn

- Mot: Hensyn som begrunner at avtaler skal holdes
- For: Vesentlig mislighold → Rimelig, hvis ingen andre adekvate sanksjoner

1

Rettsfakta

- HR: "Vesentlig kontraktsbrudd"
 - Skjønnsmessig helhetsvurdering om rimelig
 - Momentliste, jf rt 2010 s. 710, Rt 1998 s. 1510
 - Vurderingstema: Skille ex nunc VS ex tunc
- Skjerpet terskel
 - Tilvirkningskontrakter
 - Heving ex tunc ved ytelser som ikke kan tilbakeføres
- Lempet terskel
 - Forbrukerkjøp, jf fkjl § 32
 - Utkastelsesklausul ved husleie, tvangsl. § 13-2 (3) a)
- Ved kjøp + overtatt:
 - Kjøper: Restitusjonsvilkår. Mod: Risiko hos selger
 - Selger: Heving etter overlevering krever salgspant, jf § 54 (4), jf. pantel. § 3-22 (1)
- Ved forsinkelse: Nachfrist? (ikke AOP)
- Antecipert mislighold: Klarhetskrav
- Krav om hevingserklæring
- Spesifisert reklamasjon

2

Rettsgrunnlag

1 Avtale

- Avtalefrihet utenfor forbrukerforhold
- I næring: Ikke uvanlig med spesifisert regulering av hevingsrett → Hva er "vesentlig kontraktsbrudd"?

2 Lov

- Nokså konsekvent regulering i k-lovgivn
- Variasjoner i vilkår og virkning pga kontraktstypenes karakter (ex. nunc/tunc)

3 AOP?

- AOP: Heving ved vesentlig kontraktsbrudd.
 - Unntak må begrunnes
- Ellers: Mye AOP, men konsekvent skille ex nunc/tunc

3

Rettsvirkning

- Generell regel: Fremtidig oppfylleelsesplikt bortfaller, men avtalen består
- Ex tunc: Også med virkning for det som allerede er levert
 - Hvis oppfylt => Restitusjon
 - Nyttevederlag av realytelsen (AOP?)
 - Rente av vederlaget
 - Avsavns- VS forsinkelsesrente?
 - Erstatning: krever ansvarsgrunnlag
- Ex nunc: Bare med virkning fremover
 - Separat oppgjør for det som er oppfylt
 - Erstatning for merkostnader ved å få en annen til å fullføre

Tilbakeholdsrett

Kort definisjon

«Regler om at kreditor kan holde tilbake eller stanse sin ytelse ved aktuelt/antesipert mislighold av den annen part»

Hensyn

• Prinsippet om ytelse mot ytelse + Unngå usikret kreditt

1

Rettsfakta

- Mislighold
 - Mangel eller forsinkelse
- Antesipert mislighold
 - "Klarhetskrav"
 - Kan ta debitor på ordet
- Besittelse / ikke overlevert
 - ...kreditor må ha besittelse over det som skal holdes tilbake/stanses
- Konneksitet
 - Årsakssammenheng mellom kravet som sikres og ytelsen som holdes tilbake
 - Mod: Speditørforhold
- Kan utøves mot medkontrahentens kreditorer
 - jf. dekl. § 7-2

2

Rettsgrunnlag

1

Avtale

- Unødvendig/upraktis å avtale
- Standardavtaler kan gi utvidet tilbakeholdsrett

2

Lov

- Konsekvent innført for mangel i kontraktslovgivningen
- Men unødvendig, pga AOP

3

AOP?

=> AOP

3

Rettsvirkning

- Ved udelelig ytelse (ex ting)
 - UP: Kan holde tilbake hele tingen
 - Unt: Bagatellmessig krav /misbruk
- Ved delelig ytelse (ex pengevederlag)
 - Krav: Proporsjonalitet
 - Kan ikke holde tilbake mer enn nødvendig
 - Mod: Slingringsmann
 - Ikke kreditormora selv om kreditor holder tilbake mer enn nødvendig, hvis forsvarlig vurdering

Motregning

Kort definisjon

«Ensidig erklæring fra en part om at to krav skal avregnes mot hverandre så langt de dekker hverandre»

Hensyn

- Begrunnelse: Enkelt og sikkert oppgjør +
- Mod: Kontanthensynet + hensynet til isolert oppgjør

1

Rettsfakta

- Tvungen VS frivillig motregning
- Defensiv VS offensiv motregning
- Alm: 4 kumulative vilkår
 - 1) Komputabilitet
 - 2) Gjensidighet
 - 3) Motkrav = Frigjort
 - 4) Hovedkrav = Forfalt
- Utvidet motregningsrett
 - Ved cesjon av hovedkrav:
 - Gbl. § 26 + konneksitet, sml. § 25
 - Foreldet motkrav ved konneksitet
- Innskrenket motregningsrett (kontanthensyn)
 - Bankkonto VS lån fra bank
 - Lønn VS arbeidsgiver
- Særlige vilkår ved motpartens konkurs, dekl. kap 8

2

Rettsgrunnlag

1

Avtale

- Adgang til å avtale motregning utover adgangen til tvungen motregning

2

Lov

- Spredte lovbestemmelser om utvidet/innskrenket motregningsadgang

3

AOP?

=> AOP

3

Rettsvirkning

- Kravene avregnes og faller bort så langt de dekker hverandre

Mangel

Kort definisjon

«Kvalitativt, kvantitativt eller artsmessig avvik mellom faktisk og kontraktmessig ytelse som ikke skyldes forhold på kreditors side»

Hensyn

• Definisjonen av et alminnelig mangelsbegrep er et hensiktsmessighets-spørsmål. Begrep som kobler sammen regler, ikke regel i seg selv...

1

Rettsfakta

- **Avvik** mellom faktisk og kontraktmessig ytelse
 - Ikke tidsmessig avvik eller ikke-oppfyllelse (forsinkelse)
 - Ikke krav om skyld
- Faktisk ytelse: Bevisbedømmelse (les faktum)
- Kontraktmessig ytelse:
 - Avtaletolkning
 - (Mer eller mindre) Abstrakte krav til ytelsen
 - Vanlig god vare, jf rt 1998 s. 774
 - Alminnelig formål, sml. kjl § 17 (2) a
 - Særlig formål, sml. kjl § 17 (2) a
 - Særlig om opplysningssvikt
 - Uriktige opplysninger: Uriktig opplysning + innvirkning
 - Misligholdt opplysningsplikt: Illojal tilbakeholdelse av oppl.
- **Årsakssp**: Avviket kan ikke skyldes "forhold på kreditors side"
 - Kreditor mora: Brudd på kreditorplikter
 - Kreditorrisiko: Svikt innenfor kreditors funksjonsområde

2

Rettsgrunnlag

1 Avtale

- Avtale om mangelsbegrepet gir liten mening
- Men indirekte: Avtalefrihet mtp kravene til ytelsen. Også i forbrukerforhold

2 Lov

- "Alle" kontraktslover definerer mangelsbegrepet (direkte/forutsetningsvis)
- Inkonsekvent regulering:
 - Særlig mtp om årsakssp er en del av definisjonen
 - Kreditors kunnskap/forundersøkelse

3 AOP?

=> Ikke spm om AOP, men om alminnelig begrepsbruk

3

Rettsvirkning

- UP: Kreditor kan gjøre mangelsbeføyelser gjeldende
- Unt: Avskjæringsgrunner
 - Kreditors kunnskap og forundersøkelse, sml kjl. § 20
 - Reklamasjonsfrist
 - (Realdebitors rett til avhjelp)

Forsinkelse

Kort definisjon

«Tidsmessig avvik mellom faktisk og kontraktmessig oppfyllelse som ikke skyldes forhold på kreditors side. Mao: Ytelsen blir levert for sent eller ikke i det hele tatt.»

Hensyn

• Definisjonen av et alminnelig forsinkelsesbegrep er et hensiktsmessighets-spørsmål. Begrep som kobler sammen regler, ikke regel i seg selv...

1

Rettsfakta

- **Avvik** mellom faktisk og kontraktmessig levering
 - Tidsmessig avvik eller ikke-oppfyllelse + Ikke krav om skyld
- Faktisk levering: Bevisbedømmelse (les faktum)
- Kontraktmessig levering: Tid og sted for oppfyllelse
 - UP = Avtalefrihet
 - Bakgrunnsregel: Varierer med kontraktstypen
 - *Kjøp*: Hos selger + innen rimelig tid
 - *Entreprise*: Byggherrens tomt + Tid:
 - Avtalt frist: Mod tilleggsfrist ved kreditorrisiko og force majeure, sml. buofl. § 11 a)-c)
 - Ikke avtalt frist: start snarast råd,+rimelig fremdrift
 - Løpende ytelse: Sted? + Tid: Start, lengde: tids(u)bestemt
- **Årsakssp**: Avviket kan ikke skyldes "forhold på kreditors side"
 - Kreditor mora: Brudd på kreditorplikter
 - Kreditorrisiko: Svikt innenfor kreditors funksjonsområde

2

Rettsgrunnlag

1 Avtale

- Avtalefrihet mtp kravene til ytelsen. Også i forbrukerforhold

2 Lov

• "Alle" kontraktslover definerer forsinkelse (direkte/forutsetningsvis)

• Inkonsekvent regulering mtp:

- Om årsakssp er en del av def.

- Hvis ja: Eget spm (kjøp) eller en del av avvikssp (entreprise)

3 AOP?

=> Ikke spm om AOP, men om alminnelig begrepsbruk

3

Rettsvirkning

- Gen: Kreditor kan gjøre forsinkelsesbeføyelser gjeldende
- Ingen "avskjæringsgrunner", sml mangel
- *Tilbakeholdsrett*. (Ubetinget)
- *Naturaloppfyllelse*. UP: Ja. Unt:
 - 1) Umulig / misforholdsbegrensning
 - 2) Tapsbegrensningsplikt
 - 3) Personlig ytelse
 - 4)
- *Erstatningsansvar* → ansvarsgrunnlag
 - Villfarelse om plikt til naturaloppfyllelse
 - Culpa
 - Kontrollansvar (AOP?)
- *Heving* hvis "vesentlig kontraktsbrudd"

Prisavslag

Kort definisjon

«Krav om delvis reduksjon / tilbakebetaling av vederlaget pga mangel ved realytelsen»

Hensyn

• Hensynet til å gjenopprette balansen i kontraktsforholdet som har blitt forrykket pga mangelen. Ytelse mot ytelse.

1

Rettsfakta

- Vilkår: Mangel (*eneste vilkår*)
- Vilkår om verdireduksjon?
 - UP: Ja, ref. utmålingsreglene
 - Mod: Ikke-øk ulemper i visse tilfeller, ref. utmåling
- Mod: Realdebitors rett til avhjelp
- Ikke tilleggsvilkår om:
 - Ansvarsgrunnlag
 - Kvalifisert mangel
 - Økonomisk tap (utover evt. verdireduksjon)

2

Rettsgrunnlag

1

Avtale

- Upraktisk å avtaleregulere

2

Lov

- "Alle" kontraktslover gir rett til prisavslag ved mangler
- Men utmålingsreglene varierer, ref. til høyre

3

AOP?

=> AOP

3

Rettsvirkning

- Kontraktslovgivningen: 5 utmålingsmodeller
 - 1) Forholdsmessig prisavslag (kjl. + avhl.)
 - 2) Rettekostnader (buofl. + hvtjl. + "avhl.")
 - 3) Objektiv verdireduksjon (buofl. + hvtjl.)
 - 4) Realdebitors besparelser (buofl.)
 - 5) Subjektive ulemper av ikke-økonomisk art (fkjl. + hvtjl.)
- Utmåling på ulovfestet grunnlag: Helhetsvurdering, momenter:
 - Hensynet til å gjenopprette den kontraktuelle balansen
 - Kontraktstypens art: Hvilken lov likner mest/passer best?
- Forholdet til erstatning:
 - Erstatning for øk tap utover prisavslag => Ja
 - Prisavslag utover økonomisk tap => Vanskelig
 - Subjektive ulemper, jf nr 5) over og HR-2018 -392
 - Rettslig begrunnet forsikringsutbetaling VS Hjelp og støtte, jf rt 2010 s. 901
 - Alminnelig misforholdsbegrensning?
 - HR-2017-515: Mindretall => Nei; Flertall => Tja
 - Lilleholt og Simonsen => Ja, HR driter seg ut

Ugyldighet

Kort definisjon

«Svikt ved avtalen på inngåelsestidspunktet som medfører at avtalen ikke blir bindende etter sitt innhold»

Hensyn

- Begrensning og beskyttelse av avtalefriheten

1

Rettsfakta

- **Innholdsmangler**
 - "Urimelig" innhold, jf avtl § 36, prisl. § 2
 - EU Forbrukeravtaledirektiv
 - Preseptorisk lov
 - Lovstrid ellers => Kan medføre ugyldighet, NL 5-1-2
- **Tilblivelsesmangler**
 - "Urimelig" omfatter i prinsippet alt, avtl. § 36
 - "Uredelig" tilbakeholdelse av opplysninger, § 33
 - Grov/simpel tvang
 - Svik
 - Feilskrift
 - Åger (aka: mas og press og slikt)
- **Må påberopes (angripelighet, ikke nullitet)**

2

Rettsgrunnlag

1

Avtale

- Ikke avtalefrihet
- Ugyldighetsreglene er preseptoriske

2

Lov

- Avtl. kap 1
- NL 5-1-2
- Preseptorisk lovgivning

3

AOP?

- Ulovfestet lojalitetsplikt, jf rt 1988 s. 28

3

Rettsvirkning

- Vanskelig å seie mykje på generelt grunnlag
- Generelt: Ikke bindende
- Hvis oppfylt: UP = Restitusjonsplikt
 - Unt: God tro → Ote erikelsesavleggelse
 - Unt: Urimelig, jf Nimbus
 - PS: Ugyldighet => Separatistrett i konkursboet (GS)
- Overfor tredjemann i god tro: Sterk VS svak ugyldighet
- Erstatning for negativ kontraktsinteresse

Foreldelse

Kort definisjon

«Regler om at fordringer ikke lenger kan kreves oppfylt dersom det har gått for lang tid. Gjelder uten hensyn til konkret rimelighet»

Hensyn

- Klarhet og forutberegnelighet i forretningslivet, bevishensyn ++
- Mot: Rimelighet/lojalitet, men ikke tillagt vekt

1

Rettsfakta

- Obligatoriske VS tinglige rettigheter, jf § 1
- Alminnelig frist, §§ 2 og 3
 - *Start*: UP: Tidligst rett oppfyllelse, § 3 (1). Unt: Misligholds krav = når "misligholdet inntreer", § 3 (2) → UP: Levering, jf 06/1705. Unt: Rådgivning, 02/286 + 00/679
 - *Lengde*: 3 år, jf § 2
 - *Avbrytelse* => §§ 14-23
- Særskilte frister, §§ 4-9. (erstatter den alminnelige)
- Tilleggsfrist, §§ 10-13 (§ 10 = Klart viktigst)
 - *Start*: Oppdaget eller burde oppdaget
 - *Lengde*: 1 år
 - *Avbrytelse* => §§ 14-23
- Avbrytelse av foreldelse, §§ 14-23 (vilkår og virkninger)
 - Erkjennelse, § 14: "noenlunde klart", 97/920 + 15/678
 - Virkning: Frist starter på nytt, § 20
 - Rettslige skritt, § 15
 - Virkning: Lang frist starter, § 21. HR: 10 år ved dom

2

Rettsgrunnlag

1

Avtale

- Ikke avtale om foreldelse, men viss adgang til å avtale bort foreldelse, § 28 (1)
- #Omgåelse: Gjeldsbrev, § 5

2

Lov

- **Foreldelsesloven**
- Særlovgivning (ikke pensum)

3

AOP?

- Ikke foreldelse på ulovfestet grunnlag (#positivrettslig)
- Men husk: Ulovfestede passivitetsregler, jf bla. lojalitetshensyn

3

Rettsvirkning

- Gen: Fordring kan ikke kreves oppfylt, § 24 (1)
- Unt: Motregning ved avtale eller konnekse fordringer, jf. § 26
- Mod: Innfrielse av foreldet fordring kan ikke kreves tilbake etter *condictio indebiti*

Avbestilling

Kort definisjon

Ensidig erklæring fra kreditor om å frata debitor rett og plikt til å oppfylle realtytelsen, og nekte å betale vederlaget

Hensyn

• UP: Avtaler skal holdes. Avbestilling = unntak fra vederlagsplikt.
Behov: Unngå ressursforspillelse, sosiale forhold, personlige forhold

1

Rettsfakta

- Bare engangs-/rateytelser, ikke løpende ytelser
- UP: Debitor kan kreve vederlaget, men ikke naturaloppfyllelse av overtakelsesplikten
 - Rett til fullt vederlag, men omsorgsplikter
 - Salgsrett hvis byrdefullt (sml. kjl § 76)
 - Tapsbegrensningsplikt → Heving + dekningsalg => erstatning
- AOP: Avbestilling m/full erstatning pos. k.int
 - Vilkår: Ytelsen eksiterer ikke; noe må tilvirkes/ytes av debitor utover å levere ting
 - Unt: Betydelig ulempe eller risiko
- Særuntak: Avbestilling u/erstatning
 - Små avtaler: hotellrom, bord restaurant...
 - Personlig for kred.: Psykologtime, tannlege
- Unt: Forbrukerkontrakter (fkjl. § 41 ol)
 - Gen adgang til avbestilling m/erstatning
 - "utenfor kontroll" → Avbestilling u/erstatn

2

Rettsgrunnlag

1 Avtale

- Avtalefrihet + ikke uvanlig med avbestillingsklausul/-gebyr

2 Lov

- Varierende regulering i k-logivn
- Kjl. § 52 (2), fkjl. § 41, buofl. §§ 42-44, hvtjl. § 41, pakkereisl. § 4-2

3 AOP?

- Kjl. § 52 (2) => AOP
- Tapsbegrensningsplikten → kan tvinge debitor til heving + erstatning (likner avbestillingsoppgjør)
- Særlig sedvane: Små/personlige avtaler (uten erstatning)

3

Rettsvirkning

- Partenes oppfylleelsesplikt bortfaller
- Oppgjør for det som er oppfylt
- Den uoppfylte del: Erstatningsutmåling
 - => Full erstatning pos. k.int.: Tap minus fordeler
 - (Subtraksjons- VS addisjonsmetoden)
 - Tapt fortjeneste = Erstattes
 - Påviste utgifter smflg. avbestilling = Erstattes
 - Påviste fordeler smflg. avbestilling = Fradrag
 - Mod: Tapt omsetningsvolum, 03/486

Naturaloppfyllelse

Kort definisjon

Hensyn

Kreditors krav på oppfyllelse av kontrakten etter sitt innhold.
Hvis mislighold allerede har inntrådt: Krav om fastholdelse av medkontrahentens oppfylleelsesplikt etter kontrakten

• UP: Avtaler skal holdes. Unt: Oppfylleleshindring → urimelig, personlig integritet, interesseavveining, unngå sløsing av ressurser

1

Rettsfakta

- UP: Krav på naturaloppfyllelse – real- og pengeytelser
 - Forutsetning: Mislighold hvis debitor ikke oppfyller. Aka:
 - (1) Kontraktstolkning (i vid forstand) → Debitor har plikt
 - (2) Årsak til ikke-oppfyllelse → ikke forhold på kreditors side
- Unntak fra plikt til å oppfylle en realytelse
 - 1) Umulig: Hindring som ikke kan overvinnes
 - 2) Vesentlig misforhold - K's interesse ↔ D's ulemper
 - 3) Personlig ytelse – debitors "fratredelsesrett"
 - 4) Tapsbegrensningsplikt
 - 5) Kontraksrevisjon: Avtl. § 36 / forutsetningslæren?
- Unntak fra plikt til å betale penger
 - 1) Kreditors avbestilling
 - 2) Tapsbegrensningsplikt → Heving + dekningsalg m/erst.

2

Rettsgrunnlag

1 Avtale

- Avtalefrihet mht. suspensive og resolute betingelse for yteplikt

2 Lov

- Konsekvent kontraktslovgivning

3 AOP?

- UP: Avtaler skal holdes
- Begrensninger → AOP
- Essens: Naturaloppfyllelse av realytelse er upraktisk. Bedre med heving + erstatning

3

Rettsvirkning

- Hvis krav på/plikt til naturaloppfyllelse
 - Debitor: Plikt til å oppfylle kontrakten etter sitt innhold
 - Kreditor: Krav på oppfyllelse i samsvar med kontrakten
- Hvis brudd på plikt til naturaloppfyllelse
 - 1) Kreditor kan få dom på naturaloppfyllelse
 - 2) Kreditor kan heve + dekningsstransaksjon med erstatning
 - Ansvarsgrunnlag: Objektivt, pga villfarelse om egen forpliktelse
- Hvis *ikke* krav på/plikt til naturaloppfyllelse
 - Erstatningsansvar krever ansvarsgrunnlag

Opplysningsplikt

Kort definisjon

Debitors plikt til å gi kreditor opplysninger om ytelsen eller annet i forkant av avtaleinngåelsen for å unngå kontraktsbrudd

Hensyn

- UP: Partene bærer risikoen for egne forutsetninger (Objektiv tolkning).
- Unt: Opplysningsplikt, pga lojalitetshensyn, rimelighet, forretningsmoral

1

Rettsfakta

- Opplysningens art:
- Opplysningens betydning
- Krav til debtors kunnskap
- Redelighetsvurderingen
- Innvirkningsvurdering

2

Rettsgrunnlag

1

Avtale

2

Lov

- Konsekvent kontraktslovgivning

3

AOP?

- Jau

3

Rettsvirkning

- Mangel
- Avtalen tolkes i samsvar med kreditors villfarelse

Uriktige opplysninger

Kort definisjon

Hensyn

- UP: Partene bærer risikoen for egne forutsetninger (Objektiv tolkning).
- Unt: Uriktige forutsetninger smflg. opplysninger fra medkontrahenten

1

Rettsfakta

- Uriktige opplysninger
- Innvirkningskriteriet

2

Rettsgrunnlag

1

Avtale

2

Lov

- Konsekvent kontraktslovgivning

3

AOP?

3

Rettsvirkning

- Mangel
- To alternative rettsvirkninger:
 - 1) Stilles som om oppl. ikke ble gitt
 - 2) ..som om oppl. var riktige
- Kriterium: Opplysningsplikt om forholdet?